

Auran kunta
Sivistyslautakunta

Toimintakertomus 2024

Sivistyslautakunta 9.8.2021 alkaen	
Puheenjohtaja	Sanna Laine 29.8.2022 alk. Tommi Pasto
Varapuheenjohtaja Jäsenet	Niina Aarnio Hannu Jalava Raine Vesanto (16.5.22 alk. Ismo Litva) Juhani Yli-Pohja Päivi Ryösa Laura Alikeskikylä
Kokouksia Käsiteltyjä asioita	7 60

2.1.6.1 Tehtävä 1 – SIVISTYSTOIMEN HALLINTO

Tilivelvollinen ja tulosvastuullinen esimies: hyvinvointijohtaja

Toiminta-ajatus

Sivistyspalvelujen tehtävänä on tuottaa laadukkaita perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluita lapsille sekä tukea kuntalaisten mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja sivistykseen sekä henkiseen kasvuun. Lautakunnan alle kuuluvat omien toimintojen lisäksi kansalais- ja musiikkiopiston toiminta. Lisäksi kunnalla on edustajat toisen asteen koulutuksen kuntayhtymissä.

Palveluajatus

Sivistystoimen palvelut ovat kaikkien kuntalaisten käytettävissä ja helposti saavutettavissa. Asiakas saa palvelujen käyttöön tarvitsemansa tuen henkilökunnalta.

Yleiset kehittämistavoitteet ja toimintaympäristön muutokset

Hyvinvointijohtaja toimii sivistystoimen toimialajohtajana sekä lautakunnan valmistelijana ja esittelijänä. Yhtenäiskoulun johtamisesta vastaa rehtori yhdessä apulaisrehtorin kanssa. Kirkonkulman koulun johtamisesta vastaa rehtori apunaan koululla työskentelevä vastuupettaja. Kirjaston johtamisesta vastaa kirjastotoimen johtaja, jonka työpanoksesta myytiin 50 % Pöytyän kunnalle. Varhaiskasvatuspalvelujen johtamisesta vastaa varhaiskasvatuspäällikkö. Hänen apunaan toimii vastaava varhaiskasvatuksen opettaja, joka tekee noin puolet työajastaan varhaiskasvatuksen hallintoa.

Vuoden 2023 tavoitteena on ollut antaa esihenkilöille riittävä tuki työlle. Asioiden valmistelijat ovat osallistuneet pääsääntöisesti lautakunnan kokouksiin. Työhyvinvoinnin edistäminen oli vuonna 2023 yksi sivistystoimen painopisteistä, jonka lisäksi esihenkilötyötä ja johtamista kehitettiin yhtenäisempään suuntaan koko vuoden ajan.

Toiminnan painopisteet ja suunnittelukauden yksilöidyt tavoitteet

Sivistyslautakunnan merkitys kasvaa kuntalaisten hyvinvointia tuottavana organisaationa uuden hyvinvointialueen toiminnan myötä. Sivistyspalvelujen laadun ylläpitäminen peruspalveluissa on tärkeää varmistaa.

Kansalaisopisto

Opiston nimi muuttui 1.8.2024 alkaen Auranmaan opistoksi.

Kalenterivuonna 2024 opisto toteutti Aurassa kaikkiaan 67 kurssia ja 504 opetustuntia. Niillä oli yhteensä 841 brutto-opiskelijaa eli osallistujaa (755 naista ja 86 miestä) ja 412 netto-opiskelijaa eli eri henkilöä.

Opiston koko neljän kunnan alueella järjestettiin vuonna 2024 verkkokurssit mukaan lukien kaikkiaan 335 kurssia ja luentosarjaa. Opetusta oli 7325 tuntia ja kurssien yhteenlaskettu brutto-osallistujamäärä oli 4662 (v. 2023: 4296 ja v. 2022: 3268) henkeä, mihin lukuun sisältyvät myös luentojen kuulijat 641 (v. 2023: 608 kävijää ja v. 2022: 211). Koko opiston netto-opiskelijamäärä oli 1877 (mihin lukuun eivät sisälly luennoilla käyneet).

Aurassa ei muutamana viime vuotena ole tilasyistä järjestetty Studia Generalia -luentoja.

Opiston 11-henkinen johtokunta kokoontui kalenterivuonna 2024 kolmesti. Aurasta johtokuntaan varsinaisina jäseninä kuuluvat Ari-Pekka Haapanen ja Heidi Rajakangas.

Musiikin opetus

Musiikin opetuksessa kunta on osallistunut suunnittelukaudella Turun musiikinopetus Oy:n toimintaan maksamalla opiskelijoiden kuntaosuuden. Auran kunnasta voi olla korkeintaan kuusi oppilasta. Opiskelijoiden näkökulmasta toiminta jatkuu kuten aiemminkin.

Loimaan musiikkiopistolta kunta ostaa neljä oppilaspaikkaa, jotka ovat tällä hetkellä täynnä.

2.1.6.2 Tehtävä 2 – PERUSOPETUS

Tilivelvollinen ja tulosvastuullinen: rehtori ja apulaisrehtori

Yleiset kehittämistavoitteet ja toimintaympäristön muutokset

Kouluyhteisön toimintakulttuuria on kehitetty. Toiminnan sujuvoittamiseksi on rakennettu edelleen yhteisiä pelisääntöjä ja asetettu henkilöstö pohtimaan mm. omaa arvomaailmaa kehityskeskustelujen yhteydessä. Perusopetuksen yhteisen arvopohjan vankistamiseksi on jatkettava työtä, jotta perusopetukseen saadaan luotua vahva yhteinen visio, joka tukee jokaisen oppilaan kasvua ja kehitystä ihmisyyteen ja yhteiskunnan jäsenyyteen. Koulu- ja työyhteistyössä pyritään löytämään yksilön vahvuuksia ja tukemaan heitä niiden käytössä. Kohtaamisten laadulla on merkitystä kouluun ja työhön kiinnittymisessä.

Perusopetuksen henkilöstön ja oppilaiden hyvinvointia on pyritty edelleen edistämään. Koko kouluyhteisön hyvinvoinnin kehittäminen on ollut Yhtenäiskoulun toiminnan painopisteenä vuonna 2024 (lv 2023 - 2024 ja 2024 – 2025). Myös Kirkonkulman koulun henkilökunta on osallistunut yhteiseen hyvinvointiteemaiseen koulutukseen veso-päivän yhteydessä syksyllä 2024. Kokonaisuutena henkilöstön koulutuksiin pääsyssä on painotettu yhteisen painopisteen mukaista hyvinvointia edistävää kouluttautumista. Lisäksi rehtori järjesti yhteistyössä opiskeluhuollon toimijoiden kanssa oppilaiden, henkilökunnan ja huoltajien hyvinvointiviikot marras- joulukuussa 2024.

Perusopetuksen henkilöstön sairauspoissaolot ovat vähentyneet ja lyhentyneet. Tähän on ollut vaikutusta oma ilmoitus -käytännön muuttamisella 1-5 päivästä 1-3 päivään. Sekä keväällä että syksyllä on ollut muutama henkilökunnan jäsenen pidempi poissaolo. Syyslukukaudella poissaolijoiden sijaistamiset on hoidettu Kirkonkulman koululla täysin sisäisin järjestelyin ja Yhtenäiskoulullakin pääosin sisäisin järjestelyin. Sisäiset sijaisjärjestelyt ovat pitkään jatkuessaan iso kuormitustekijä työntekijöille, ja heikentää myös opetuksen laatua sekä työntekijöiden hyvinvointia. Tästä syystä tähän on haettava aktiivisesti myös muita ratkaisuita.

Kunnan tilatyöryhmä suunnitteli keväällä Yhtenäiskoulun laajennusosaa taito- ja taideaineiden, pois lukien liikunta, osalta. Hankesuunnitelma valmistui, mutta sitä ei laitettu täytäntöön, vaan tilatyöryhmän toiminta keskeytettiin. Yhtenäiskoulun kuvataideopetus

jatkuu edelleen kivikoulussa. Siellä sisäilman laatua tarkkaillaan, ja tilassa on käytössä ilmanpuhdistin. Musiikin opetus järjestetään auditoriossa ja pehmeiden materiaalien opetus väistötilassa koulun läheisyydessä. Kesällä Yhtenäiskoululla tehtiin useassa tilassa korjaus- ja tiivistystöitä rakenteiden ja ilmanlaadun parantamiseksi. Toimenpiteet vaikuttavat auttaneen korjaavasti sisäilmasto-ongelmiin. Tällä hetkellä kuitenkin kaikki koulun opetustilat ovat käytössä, eikä mm. oppilaiden jakamista pienempiin ryhmiin pystytä toteuttamaan. Pyrkimyksenä on saada toimivat ja riittävät taito- ja taideaineiden tilat sekä muutama eriyttämiseen tai ryhmien jakamiseen soveltuva luokkatila Yhtenäiskoulun käyttöön mahdollisimman pian.

Yhtenäiskoulun 7.-9. -luokkien oppilaille hankittiin syksyllä 2023 omat päätelaitteet. Tietokoneiden käytön vähyyden takia sivistyslautakunta teki keväällä 2024 päätöksen, että laitteet jätetään vain 9. luokkalaisten osalta henkilökohtaiseen käyttöön ja muut laitteet siirretään oppilaiden yhteiskäyttökoneiksi. Myös verkkoyhteyksiä on parannettu. Nämä ovat osoittautunut toimiviksi ratkaisuiksi. Lisäksi investointirahoilla hankittiin syksyllä 2024 iPad-laitteita molemmille kouluille (14 + 55) oppilaiden yhteiskäyttöön. Laitteet saadaan käyttöön kevään 2025 aikana.

Toiminnan painopisteet ja suunnittelukauden yksilöidyt tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

TAVOITE	MITTARI	TA 2024
Hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen kouluyhteisössä	Hyvinvointikyselyt: 4.-9. lk oppilaat, kaikki opettajat ja ohjaajat Kouluterveyskysely Move!-testaus	Yleisen hyvinvoinnin paraneminen Kysely toteutettu huhtikuussa 2024. Kouluterveyskysely toteutetaan valtakunnallisesti kahden vuoden välein. Seuraava kysely tulossa keväällä 2025. Testaus suoritettu 5. ja 8. lk oppilailla elo-syyskuussa 2024. Tulokset tarkasteltu yhteisöllisessä

	Sosiogrammit	opiskeluhuollossa joulukuussa 2024. Toteutettu luokissa tarpeen mukaan. Antaa tuloksia mm. oppilaiden yksinäisyydestä, kiusaamiskokemuksista ja ryhmäytyksen tarpeesta.
	Kiusaamiskyselyt	Kiusaamisen nollatoleranssi. Kiusaamiskyselyt on pidetty keväällä 2024. Luokanvalvoja on informoitu tuloksista.
	Oppilaskunnan kokoontumiset	Kokoontumiset toteutuneet suunnitelman mukaan. Toimintaa on kehitetty ja oppilaiden vaikutusmahdollisuuksia on lisätty.
	Kummi- ja tukioppilastoiminnan toteutuminen	On toteutettu, mutta sisällöllinen kehittäminen ei ole edennyt.
	Yhteisöllisen oppilashuollon kokoontumiset	Kokoontumiset kerran kuussa toteutuneet.
	Luokanvalvojan tunnit: tunne- ja turvataitokasvatussisältöjen toteuttaminen	Kuukausittaiset tunnit toteutuneet. Sisältöjen toteuttaminen vaihtelevaa opettajasta riippuen.
	Henkilöstön kouluttautuminen	Yhteinen veso-koulutus alakoulun opettajille ja ohjaajille elokuussa ja syyskuussa yläkouluopettajille ja ohjaajille tunnetaitoteemalla toteutunut.

Yrittäjyyskasvatuksen tehostaminen perusopetuksessa	Eri oppiaineisiin tarjotaan yrittäjyyskasvatusta tukevaa oppimateriaalia. Yritysyhteistyö ja yhteistyö kunnan kehittämisjohtajan kanssa.	Yrityskylävierailut, 6. ja 9. lk. Toteutuneet. Yrityskylään liittyvät tunnit pidetty, mutta muuta materiaalia ei ole otettu käyttöön. Yrittäjävierailut ja muita yrittäjyyteen liittyviä tapahtumia toteutettu. Yrittäjyyskasvatussuunnitelman laadinta ei ole edennyt.

Kunnan työhyvinvointikyselyn (elo-syyskuu 2024) tulosten perusteella yhtenäiskoulussa kehittämiskohteiksi nousivat: ristiriitojen käsittely ja ratkaisu työyhteisössä, haastavissa tilanteissa yksilön voimavarojen tukeminen, työyhteisön luottamuksellisen ilmapiirin ja avoimuuden edistäminen ja omaan työhön vaikuttamisen mahdollisuuksien lisääminen. Kirkonkulman koulun osalta tuloksia ei saatu vastaajajoukon vähyyden vuoksi. Kokonaisuutena perusopetuksen henkilöstöstä vain 22,6 % suosittelisi Auran kuntaa työnantajana muille. Kehittämiskohteita ovat erityisesti organisaatiotasoinen johtaminen ja työnantajan tarjoama tuki työlle.

Huhtikuussa 2024 yhtenäiskoulun 4.-9. luokkalaiset sekä opettajat ja ohjaajat vastasivat koulun omaan hyvinvointikyselyyn. Alla mainittuja asioita on viety eteenpäin syyslukukauden 2024 ajan ja kehittämistyö jatkuu edelleen. Seuraava hyvinvointikysely on tulossa huhtikuussa 2025, josta saadaan vertailuaineistoa.

Ala- ja yläkoululaisten osalta kehittämiskohteiksi nousivat yhteisöllisellä tasolla: wc-tilat ja koulun tilojen puhtaus/siisteys, työrauhan parantaminen oppitunneilla, kiusaamistilanteisiin puuttuminen, opettajien osoittaman kiinnostuksen ja arvostuksen osoittamisen tapojen kehittäminen sekä opettajien antaman tuen kohdentaminen oppilaille oikea-aikaisesti ja oikeilla tavoilla.

Henkilökunnan osalta kehittämiskohteiksi nousivat yhteisötasolla: koulun fyysiset olosuhteet kokonaisuudessaan (tilat, siisteys, viihtyisyys), kiireen tunnun vähentäminen ja työjärjestyksen toimivuuden kehittäminen, henkilökunnan osallistumisen mahdollistaminen kehittämistyöhön, esihenkilöltä saadun tuen vahvistaminen sekä oikeudenmukaisen ja tasapuolisen kohtelun edistäminen.

Yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä on kokoontunut kerran kuukaudessa pohtimaan koulun ennalta ehkäisevää hyvinvointityötä. Yhteisöllisen hyvinvointityön tueksi on syksystä 2024 ryhdytty toteuttamaan Varsinais-Suomen alueellista kouluun kiinnittymisen ja poissaoloihin puuttumisen mallia. Henkilöstöä koulutettiin jo kevään 2024 aikana. Tähän liittyy myös kansalliset poissaololuokitukset Wilma-järjestelmässä. Ne saatiin kunnolla käyttöön loppuvuodesta 2024. Syksyllä yhdenmukaistettiin opiskeluhoitosuunnitelmassa olevat seuraamuskäytäntöliitteet järjestyssääntöjen ja turvallisuusohjeiden kanssa samansuuntaisiksi. Vuonna 2023 valmiiksi saatu kiusaamisen selvittelylomake ja puuttumisen malli on otettu käyttöön vuoden 2024 aikana.

Auran vanhempainyhdistys ry on osallistunut hyvinvointityöhön valvomalla koulumatkan turvallisuutta syyslukukauden ensimmäisenä koulupäivänä. Lisäksi Kirkonkulman vanhempainkerho ja Auran vanhempainyhdistys ry järjestivät yhdessä ja yhteistyössä Lions Club Aura/Sisu:n kanssa vanhemmille ja kasvattajille suunnatun avoimen luennon, jonka aiheena oli "Miten lapset ja nuoret voivat? Mitä voimme tehdä?", puhujana lääkäri Minna Aaltonen. Heijastinviikolla yhdistys jakoi kaikille koulun oppilaille yhteistyössä paikallisten yritysten kanssa hankkimansa heijastimet ja joulun alla koulunuorisotyön kanssa yhteistyössä järjestettiin alakoululaisille piparien leivontailta.

2.1.5.5 Tehtävä 5 – KIRJASTOTOIMI

Tilivelvollinen ja tulosvastuullinen esimies: kirjastotoimenjohtaja

Toiminta-ajatus

Kirjastotoimi edistää kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä, monipuolista lukutaitoa, tiedonhallintotaitoja ja lukemiskulttuuria, mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen sekä aktiivista kansalaisuutta. Kirjasto toimii kuntalaisten kohtaamis- ja tapahtumapaikkana, tukee osallisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä. Osa kirjaston palveluista tuotetaan Loisto-kirjastojen seudullisena yhteistyönä. Kokoelmien ajantasaisuudesta ja laadukkuudesta, palvelun asiakaslähtöisyydestä, henkilökunnan osaamisesta sekä laitteistojen ja ohjelmien ajantasaisuudesta pidetään huolta.

Palveluajatus

Kirjastotoimen palvelut ovat kaikkien kuntalaisten käytettävissä ja helposti saavutettavissa. Palveluita tuotetaan esteettömissä ja viihtyisissä tiloissa. Aukioloajoissa otetaan huomioon kaikkien asiakasryhmien tarpeet ja viikoittaista palveluaikaa sijoitetaan sekä aamuun että

iltaan. Aukioloaikaa jatketaan omatoimisen aukiolon avulla. Asiakas saa palveluiden käyttöön tarvitsemansa tuen asiantuntevalta, koulutetulta ja helposti lähestyttävältä henkilökunnalta. Aineiston hankinnassa reagoidaan herkästi paikallisiin tarpeisiin.

Kirjasto tarjoaa kuntalaisten käyttöön kokoontumis- ja oleskelutilaa sekä järjestää tapahtumia kaikille ikäryhmille. Asiakkaita osallistetaan palveluiden suunnitteluun ja järjestämiseen. Kirjastotoimi tekee aktiivisesti yhteistyötä kunnan muiden toimijoiden kanssa ja verkostoituu alueen kirjastojen kanssa palveluiden kehittämiseksi.

Yleiset kehittämistavoitteet ja toimintaympäristön muutokset

Kirjaston fyysiset kävijämäärät laskivat edellisvuodesta 6,3 % mutta lainausluvut nousivat silti 2,7 %. Kirjaston käyttö on korona-ajan notkahduksen jälkeen jossain määrin vakiintunut sitä edeltävälle tasolle, ja kuntalaiset käyttävät kirjastoa taas aktiivisesti. LOISTO-kimppa uusi verkkokirjastonsa edellisenä vuonna. Uuden verkkokirjaston kävijämäärä on silti edelleen Aurassa jatkanut laskuaan vuoden 2024 aikana 4,1 prosentilla. ePress -digilehtiä on kirjastossa luettu 7807 kertaa vuodessa. Omatoimikirjasto on vuonna 2024 vakiinnuttanut asemansa, mutta sekään ei ole vaikuttanut kokonaiskävijämäärää nostavasti. Kirjasto päivitti kaikkien omatoimikirjaston asiakkuudet edellisenä vuotena. Positiivista laskeneista kävijämääristä huolimatta on silti se, että fyysisen aineiston lainausluvut nousivat.

Toiminnallisena tavoitteena vuodelle 2024 ollut E-aineiston lainamäärän nosto saatiin yli tavoitteen. Suurena syynä tähän on ollut varmastikin kansallisen E-kirjaston käyttöönotto elokuussa 2024. Koko maan laajuinen palvelu keräsi käynnistyksensä yhteydessä kritiikkiä kokoelman pienuudesta ja toimimattomuudesta muilla kuin mobiililaitteilla, mutta silti lainoja on kertynyt mukavasti. Käytöstä poistuneeseen Ellibs-palveluun hankittiin E-kirjoja ja e-äänikirjoja hyvin maltillisesti ennen kuntien yhteisen E-kirjaston aloitusta. Tulevaisuudessa kansallisen E-kirjaston parantaessa juoksuaan ja toimiessa myös muilla kuin mobiililaitteilla, satsataan kirjastossa sen markkinointiin vielä enemmän lainauslukujen nostamiseksi.

Toiminnan painopisteet ja suunnittelukauden yksilöidyt tavoitteet

Kuntastrategian mukaisesti kirjaston sähköisten palvelujen tarjonta lisääntyi kansalliseen E-kirjastoon liittymisen myötä. Palvelun sisällön ja käytettävyyden pitäisi parantua lähitulevaisuudessa paljon. Neuvottelut ovat yhä kesken useiden kustantajien kanssa ja ne käydään valtakunnallisella tasolla. Aurassa pitää panostaa palvelun tiedotukseen ja markkinointiin tulevaisuudessa.

Kirjaston kotipalvelu jatkoi toimintaansa, mutta jäi asiakastavoitteesta. Kotipalveluasiakkaita oli vuoden 2024 lopussa vain 2 kappaletta. Luonnollinen poistuma vei monta asiakasta ja koronan jälkeen uusia asiakkuuksia ei ole saatu käynnistettyä. Jatkossa panostetaan markkinointiin ja Varhan kanssa yhteistyössä tehtävään lukulähettiläipalveluun, joka käynnistyy kunnolla vasta ensi vuonna.

Kuntalaisille suunnattuja osallistavia tapahtumia jatkettiin. Kirjastossa kokoontui myös kirjastolain yleisille kirjastoille antaman tehtävän mukaisesti kuntalaisten erilaisia harrastusryhmiä. Pelitila lapsille ja nuorille on ollut suosittu. Kirjasto teki alueellista hankeyhteistyötä ja toimi aktiivisesti yhteistyössä myös kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Digitaatioja maaseutukuntiin –hankkeen avulla on tavoitettu paljon iäkkäitä asiakkaita, jotka ovat saaneet opastusta tietoteknisissä asioissa. Luennot ja yksityiset opastusajat ovat olleet suosittuja digihankkeen tiimoilta.

Asiakaskyselyjä toteutettiin tavoitteesta huolimatta vain 1 kappale. Sen tulokset olivat erittäin positiivisia. Henkilökunnan palvelu, aineiston löytyvyys ja kirjaston viihtyisyys saivat hyvät arvosanat. Hiljaisuus ja rauhallisuus olivat asioita, joita osa asiakkaista kaipasi kirjastoon lisää. Vastauksista ei saanut yksilöityä koskivatko nämä huomiot omatoimiaikaa vai henkilökunnan läsnäoloaika. Jonkinasteisia järjestyshäiriöitä omatoimiaukiolo väistämättä aiheuttaa, niiden vähentämiseksi voidaan miettiä toimenpiteitä tulevaisuudessa.

Koululaisille järjestettiin lainauskäyntejä, tiedonhaun ja kirjastonkäytön opastuksia sekä kirjavinkkauksia yhteistyössä koulun kanssa laaditun suunnitelman mukaisesti. Koululaisten suorittamat kirjaston laatimat lukudiplomit jaoteltiin luokka-asteille 1.-6. ja 7.-9. Diplomeihin sisältyvä kirja-aineisto jaoteltiin genrejen mukaiseksi. Myös mediakasvatuksen, tiedonhaun ja kirjastonkäytön opetuksen sisältöjä kehitettiin kaikkia perusopetuksen ikäluokkia koskevan suunnitelman mukaan. Kirjaston toiminnan ja sisältöjen avaamista jatkettiin sekä palveluiden markkinointia kehitettiin sosiaalisessa mediassa, kirjaston verkkosivuilla sekä kirjaston tapahtumissa.

Valtuustoon nähdén sitovat tavoitteet

TAVOITE	MITTARI	TA 2024	TOTEUMA 2024
Digi- ja mobiiliratkaisujen hyödyntäminen palveluissa	E-aineiston lainat	>400	873
	Verkkokirjaston käynnit	>30 000	20502
Helpot ja yhtäläiset mahdollisuudet saada palvelua	Yhteistyön määrä kunnan kotihoidon kanssa	10 asiakasta	2 asiakasta

Asukaslähtöisyyden kehittäminen	Kuntalaisia osallistavien tapahtumien järjestäminen	Tapahtumia 5	Tapahtumia 32
	Asiakaskyselyiden tuottaminen sekä sähköisenä että paperiversiona	2 asiakaskyselyä	1 asiakaskysely.

Tunnuslukujen kehitys 2020–2024					
	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	Toteuma 2024
Lainat yhteensä	66178	70202	74607	69758	71391
Lainat/asukas	16,79	17,74	18,86	17,59	18,02
Lainan hinta, €	3,30	2,93	3,04	3,49	4,14
Käynnit/asukas	11,75	9,43	15,25	15,83	14,85
Lainaajia/asukasluku %	41,65	37,18	36,64	38,03	35,80

2.1.5.6. Tehtävä 6 – VARHAISKASVATUS JA ESIOPETUS

Tilivelvollinen ja tulosvastuullinen esimies: varhaiskasvatuspäällikkö ja vastaava varhaiskasvatuksenopettaja

Toiminta-ajatus

Laadukkaiden ja monipuolisten varhaiskasvatuspalvelujen järjestäminen yhteistyössä mm. huoltajien, yksityisten palveluntuottajien, perusopetuksen ja neuvolan kanssa.

Palveluajatus

Varhaiskasvatuspalvelut tukevat osaltaan lasten myönteistä kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä perheiden, kunnan eri tehtäväalueiden ja muiden tahojen kanssa.

Tehtäväalue sisältää seuraavat alemmat vastuuyksiköt: *Yksityinen päiväkotij ja perhepäivähoitajat, (palvelusetelituottajat), Päiväkotij Pääskynpesä, Päiväkotij Puukoulu, varhaiserityiskasvatus perhepäivähoito, lasten kotihoidon tuki ja esiopetus.*

Tehtäväalueella työskentelee yhteensä n. 45 henkilöä.

Yleiset kehittämistavoitteet ja toimintaympäristön muutokset

Perheille tarjotaan varhaiskasvatusta perhepäivähoidossa ja päiväkodissa. Perheet voivat valita lapselleen myös yksityisen varhaiskasvatuspaikan. Tähän tarkoitukseen kunta myöntää tulosidonnaisen varhaiskasvatuksen palvelusetelin. Palvelusetelitoimintaa ohjaa Sivistyslautakunnan hyväksymä sääntökirja.

Vanhempien työaikojen sijoittuminen epätyypillisiin aikoihin lisääntyy jatkuvasti. Tämän vuoksi varhaiskasvatuksessa tulee varautua ilta- ja mahdollisesti myös yö- ja viikonloppuhoidon järjestämiseen. Tällä hetkellä yksi lapsi tarvitsee viikonloppuhoitoa, joka järjestetään lapsen kotona perhepäivähoitona. Juuri nyt ei ole tarvetta yöllä tapahtuvan hoidon järjestämiseen, mutta varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaan se on järjestettävä, jos kunnassa on tarvetta, joten suunnitelmia tulee laatia hyvissä ajoin.

1.8.2022 voimaan tullessa varhaiskasvatuslain muutoksessa tuli velvollisuudeksi tehdä tuen tarpeessa oleville lapsille hallintopäätös tehostetusta ja erityisestä tuesta. Tuen päätökset tekee varhaiskasvatuspäällikkö varhaiskasvatuksen erityisopettajien tiimin esityksestä. Varhaiskasvatuksessa on nähtävissä sosiaalisen tuen tarpeen kasvu. Varhaiserityiskasvatuksen tavoitteena on lisätä varhaista puuttumista ja tukitoimien aloittamista mahdollisimman aikaisessa vaiheessa sekä huolehtia kaikista kunnan lapsista erityistarpeista huolimatta.

Kunnan varhaiskasvatussuunnitelman arviointi ja tarpeellinen päivitys on jatkuva prosessi ja sitä tehdään vuosittain yhdessä henkilöstön ja huoltajien kanssa. Toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman työstäminen on aloitettu yhdessä Pilke päiväkotikiel Kurjen kanssa.

Varhaiskasvatuksen tietovaranto (Varda) on otettu kokonaisuudessaan käyttöön 31.12.2020. Varda on Opetushallituksen palvelu, johon tuotetaan valtakunnallisesti varhaiskasvatuksen tiedot varhaiskasvatuksen järjestäjiltä ja palveluntuottajilta. Tietovarantoon kerätään tietoja varhaiskasvatuksen järjestäjistä ja palveluntuottajista, toimipaikoista, lapsista, henkilöstöstä ja lasten huoltajista. Tietoja hyödynnetään mm. viranomaisten toiminnassa.

Vuoden aikana henkilökunnan pitkiä poissaoloja oli tavanomaista enemmän, joten sijaisia tarvittiin sekä lyhytaikaisesti että pitkäaikaisiin sijaisuuksiin.

Toiminnan painopistealueet ja suunnittelukauden yksilöidyt tavoitteet

Henkilöstön työhyvinvoinnin peruspilari on hyvä johtaminen. Henkilöstön työkyvyn ylläpitäminen muuttuvien työaikojen puristuksessa on myös tärkeää. Kehityskeskustelujen yhteydessä pohditaan työssäjaksamista ja johtajuutta. Keskustelujen perusteella kehitetään niin työyhteisöä kuin johtamistakin. Henkilöstölle tarjotaan mahdollisuus tarvittaessa työnohjaukseen ja koulutukseen, joka tukee laadukkaan varhaiskasvatuksen toteuttamista ja ammattitaidon ylläpitämistä. Vuoden 2024 aikana on järjestetty koko henkilöstölle mahdollisuus osallistua Varhaiskasvattajamessuille, jossa oli useita luentoja eri varhaiskasvatuksen aloilta sekä mahdollistettu osallistua ammattitaitoa vahvistaviin koulutuksiin. Henkilökunnalla oli mahdollisuus käyttää Eduhousen opintotarjontaa niin, että omalla ajalla suoritetuista opinnoista, sai kaksi tuntia työaikahyvitystä. Henkilöstö osallistui ensiapukoulutukseen sekä alkusammutuskoulutukseen vuoden 2024 aikana.

Aura osallistui Kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun kokeilukuntana 2021–2024. Kunta osallistui kokeilun aikana suoritettaviin tutkimuksiin sekä kehitti kaksivuotista esiopetustoimintaa lapsilähtöisesti. Kokeiluun osallistuneet kaksi ikäluokkaa on aloittanut perusopetuksessa.

Yhteistyön syventäminen kunnan alueella toimivien yksityisten varhaiskasvatuspalvelujen tuottajien kanssa takaa yhdenvertaiset varhaiskasvatuksen palvelut riippumatta varhaiskasvatuspaikasta.

Aura on mukana Turun Seudun Opetustoimen Forumi TSO:n varhaiskasvatusjaostossa, joka on varhaiskasvatusalan johtavien asiantuntijoiden yhteistyöverkosto. TSO:n varhaiskasvatusjaostossa työskennellään opetuksen ja kasvatuksen kehittämiseksi ja yhteistyön lisäämiseksi varhaiskasvatuksessa. Yhteistyössä muiden kuntien kanssa järjestetään henkilökunnalle erilaisia koulutuksia mm. perhepäivähoitajien pedagogisen osaamisen vahvistamista.

Kunnanvaltuusto hyväksyi kotihoidon tuen kuntalisän käyttöönoton kokeiluna vuosiksi 2023 ja 2024. Lisän suuruus on 200 €/kk alle 3 –vuotiaan lapsen huoltajalle, jos lasta hoidetaan kotona. Lisäksi huoltajalle maksetaan 100 €/kk alle 3 –vuotiaasta kotona hoidettavasta sisaruksesta. Kuntalisää on maksettu vuoden 2024 aikana yhteensä 58584,00 €. Lakisääteistä kotihoidon tukea maksettiin 199329,00 €. Kotihoidontuen kuntalisän maksaminen ei vaikuttanut varhaiskasvatuksen kysyntään. Varhaiskasvatuksen kulut on hieman ylittäneet talousarvion. Syynä tähän on henkilökunnan pitkät poissaolot, joihin on jouduttu palkkaamaan sijainen sekä lasten lukumäärän kasvu. 31.12.2023 lapsia on osallistunut varhaiskasvatukseen 205 ja 31.12.2024 lukumäärä on ollut 227.

Valtuustoon nähdn sitovat tavoitteet

TAVOITE	MITTARI	TA 2024	Toteuma
Lasten ja huoltajien osallisuuden lisääminen	Lasten kokemuksen mittaaminen eri ikätasoisilla menetelmillä Vanhempainraadin tms. vaikutuskanavan perustaminen, osallisuuden kokemukset asiakaskyselyssä	Lasten vaikutusmahdollisuudet varhaiskasvatuksen toimintaan lisääntyvät. Vanhempien osallistuminen vanhempainiltoihin, osallisuuden kokemus kyselyssä 6 / 7	Lapsiryhmissä on käytössä erilaisia menetelmiä lasten toiveiden kuulemiseen ja toiminnan suunnittelemiseen yhdessä lasten kanssa. Vanhempainiltojen osallistumisaste on n. 80 %
Henkilöstön työhyvinvoinnin tukeminen	Henkilöstön oma arvio työkyvystään kehityskeskusteluissa: arvio 1-5	Kokemukset vähintään 4	Henkilöstö arviot työkyvystään on keskimäärin 4,1
Saumaton yhteistyö yksityisten toimijoiden kanssa	Yhteistyötapojen kehittäminen ja juurruttaminen	Yhteistyötapoamisia vähintään 6 kertaa/vuosi	Pilke päiväkotijohdajan kanssa on kokoustettu 9 kertaa/vuosi. Yksityiset perhepäivähoitajat ovat osallistuneet kunnallisten perhepäivähoitajien kanssa kuukausittain pedagogisen ohjauksen iltoihin.

Varhaiskasvatuksen laadun kehittäminen henkilöstön kanssa	Laadun arviointi	Valssin arviot valitun kehittämiskohteen työkaluilla yli 4 (asteikko 1-7)	Laadunarviointityökalu Valssin käyttöönottoa on siirretty vuodelle 2025. Laatua on arvioitu tiimeittäin sekä varhaiskasvatusilloissa.
--	------------------	--	--